

Ta ett steg framåt:

en övning om olika förutsättningar i livet

Övningens syfte:

Att fundera över våra olika förutsättningar i livet

Att fundera över globala orättvisor och orsakerna till dessa

Att reflektera kring hur vi kan påverka orättvisor i vår vardag

Att reflektera kring mission och hur kyrkan lever ut det kristna budskapet i ord och handling

Att reflektera kring vår egen plats och roll i världen

Målgrupp:

Ungdomar i åldern 14-18 år, men passar även för äldre målgrupper

Kan till exempel användas i församlingens ungdoms-, konfirmand- eller hjälpledarverksamhet, eller som del av Utjämningskampanjen

Vad behövs:

En tillräckligt stor golvyta

Utprintade karaktärslappar (25 karaktärer)

Eventuellt möjlighet att visa videon

Tidsåtgång:

30-60 minuter, beroende på diskussionens längd

Upplägg

Praktisk övning

Diskussion

Möjlighet att visa videon och dela berättelser från världen om hur Finska Missionssällskapet jobbar med dessa frågor

Ta ett steg framåt: övning

Alla deltagare får en karaktär och får någon minut på sig att leva sig in i sin karaktärs vardag. Deltagarna ställer sig sedan sida vid sida på en rad. Ledaren läser upp påståenden, och för varje påstående som passar in på karaktärens liv och vardag får deltagaren ta ett steg framåt. Om påståendet inte passar står deltagaren kvar. Det är kanske inte alltid helt tydligt om påståendet passar eller inte men deltagaren får då gissa enligt vad hen tycker har störst sannolikhet. Vissa deltagare får ta steg framåt vid varje påstående, andra kanske bara får ta något steg under hela övningen. I slutet av övningen borde det finnas en ganska stor spridning mellan deltagarna i rummet.

Om det finns fler deltagare än karaktärer gör det inget om några deltagare får samma karaktär. De kan ändå reflektera olika kring karaktärens liv och förutsättningar.

Karaktärer att printa och dela ut

Minna, 15 år från Finland. Minna går i nian i Helsingfors och bor hemma med sina föräldrar.

Tumaini, 7 år från Tanzania. Tumaini är föräldralös och bor med sin mormor och sina två syskon. Mormodern odlar den mat de äter.

George, 50 år från Sydafrika. Jobbar som läkare och bor med sin familj i Kapstaden.

George, 50 år från Sydafrika. Arbetslös och hemlös i Kapstaden.

Aida, 10 år från Etiopien. Hörselskadad och bor på landsbygden med sina föräldrar och fem syskon.

Maryam, 35 år från Mauretanien. Ensamstående mamma med sex barn, som hyr ett litet rum och delar utekök och utetoalett med grannarna.

Clare, 40 år från Storbritannien. Jobbar som bankdirektör i London.

Marco, 27 år från Italien. Jobbar med sociala medier och bor i Milan.

Sofia, 9 år från Colombia. Bor med sin mamma, sin mormor och sina sju syskon. Hennes mamma jobbar med att samla skräp för återvinning och tjänar två euro om dagen.

Dara, 25 år från Kambodja. Har en fru och en dotter. Familjen måste odla sin egen mat, men det råder en konstant brist på vatten på grund av klimatförändringarna.

Som, 14 år från Thailand. Som är en tonårsmamma som samtidigt vill slutföra grundskolan.

Yan, 45 år från Kina. Jobbar som engelskalärare i Hongkong.

Margit, 90 år från Sverige. Pensionär som bor i en liten by i norra Sverige.

Rita, 16 år från Syrien. Tvingades fly kriget med sina föräldrar och två bröder till Libanon.

Yua, 58 år från Japan. Bor med sin man och son och jobbar som arkitekt i Kyoto.

Luz Dana, 18 år från Bolivia. Hör till Bolivias ursprungsfolk och kommer från en liten by där hon bor med sin mamma och sina systrar.

Anna, 16 år från Ukraina. Har levt som flykting i Finland i ett halvt år tillsammans med sin mamma.

Aarash, 16 år från Afghanistan. Aarash tvingades fly ensam och har nu levt i Finland i ett halvt år.

Pierre, 25 år från Senegal. Musiker som bor i Senegals huvudstad Dakar. Bor med sina föräldrar och hans pappa jobbar i den lutherska kyrkan.

Abdulaziz, 12 år från Etiopien. Abdulaziz' föräldrar dog i aids då han var ett år och nu bor han med sina morföräldrar. De är båda synskadade och kan inte arbeta.

Ife, 23 år från Etiopien. Har växt upp i landets huvudstad Addis Abeba, där hon nu studerar juridik. Hon bor hemma hos sina föräldrar som jobbar som universitetslärare och domare.

Albert, 80 år från Australien. Har jobbat som ingenjör men är nu pensionär.

Elizabeth, 65 år från Zimbabwe. Elizabeths dotter blev allvarligt sjuk och Elizabeth måste nu ta hand om sina 3 barnbarn. Hon är änka och bor på landsbygden i Zimbabwe.

Kiran, 28 år från Nepal. När Kiran var liten var han med om en olycka som gör att han inte längre kan gå. Han bor på landsbygden i Nepal och är arbetslös.

Jack, 58 år från USA. Bor i ett egnahemshus i Dallas med sin familj och jobbar på ett försäkringsbolag.

Påståenden

Jag kan dricka vatten ur kranen i mitt hem
Jag kan duscha i mitt hem
Jag har elektricitet i mitt hem
Jag har ett kylskåp med mat i där hemma
Jag går eller har fått gå i skolan
Jag känner mig trygg när jag går till skolan/jobbet
Jag har ett jobb eller tror att jag får ett jobb när jag blir stor
Jag har möjlighet att få sjukvård när jag behöver det
Jag har åkt flygplan
Jag har en dator där hemma
Jag har en egen telefon
Klimatförändringarna påverkar min vardag
Jag är oftast mätt när jag går och lägger mig
Min röst är viktig och mina åsikter tas på allvar
Krig och konflikter har inte påverkat min vardag
Jag ser hoppfullt på min framtid

Efterföljande diskussion

Börja med att be deltagare i olika delar av rummet berätta om deras karaktärer. De kan också berätta om sina känslor kring att de fick ta så få/många steg.

Förslag till diskussionsfrågor

Frågorna kan anpassas enligt sammanhang och åldersgrupp.

Vilka slags karaktärer var det som fick ta många steg framåt? (var bor de, vad jobbar de med?)

Vilka slags karaktärer var det som nästan inte fick ta några steg alls?

Vilka var det som hamnade i mitten?

Hur tror ni de som får ta många steg ser på världen? Hur ser de som fick ta få steg på världen?

Fanns det karaktärer som sticker ut? (här kan man diskutera de olika förutsättningarna som finns också inom länder, och förutfattade meningar vi har om andra länder)

Tycker ni att det här ger en realistisk bild av verkligheten? Varför/varför inte?

Tycker ni att det här är rättvist? Varför / varför inte?

Varför tror ni att världen ser ut så här? Vad är grundorsaken till fattigdom och ojämlikhet?

Hur tror ni att Gud ser på att världen ser ut så här?

Varför tror ni att kyrkan jobbar med att göra världen mer rättvis?

Jesus säger att vi ska älska vår nästa. Skulle världen se annorlunda ut om vi alla gjorde det?

Har vi ett ansvar för att jobba för att världen skulle vara mer rättvis? Vems ansvar är det? Vem kan göra något och hur ska det göras?

Hur kan vi påverka de här orättvisorna i vår vardag?

Reflektioner kring mission och orättvisa i världen

Att arbeta för att jämna ut orättvisor och de olika förutsättningar vi har i livet är också del av kyrkans mission. Mission är kyrkans grundläggande uppgift: att berätta om tro, hopp och Guds kärlek, i ord och handling. Jesus visade med sitt eget liv vad mission är:

”Herrens ande är över mig, ty han har smort mig till att frambära ett glädjebud till de fattiga. Han har sänt mig för att förkunna befrielse för de fångna, och syn för de blinda, att ge de förtryckta frihet och förkunna ett nådens år från Herren” (Luk. 4:18-19).

Mission är att följa Jesus i den här gemensamma uppgiften: att berätta om Guds kärlek genom att predika, men också genom att stöda och försvara fattiga och marginaliserade med Jesus som förebild. Det handlar både om att förmedla kristendomens befriande budskap om nåd och att arbeta för att förverkliga mänskliga rättigheter (Ur Vad är mission? https://www.youtube.com/watch?v=m7Jlz_PiGcU)

Om man hela sitt liv blivit diskriminerad eller utan känsla av egenvärde kan kristendomen vara en betydelsefull kraft. Till kristen tro hör allas människovärde och jämlikhet för alla människor. Missionsarbetet förbättrar världen också på många konkreta plan. Det kan ta sig uttryck i att arbeta för att människor med funktionsnedsättning inte längre skall lämnas utanför samhälle och utbildning. Kristna värderingar har också förbättrat ställningen för diskriminerade ur lägre kast samt minskat barnäktenskapen. Missionsarbete är alltid både tal om Guds kärlek och att i handlingar leva ut kärleken, att försvara människovärde och liv. Det är kyrkans uppgift. (Ur Åstadkommer missionsarbete något gott? https://www.youtube.com/watch?v=6y8L_plwZkk).

Berättelser

Vissa av karaktärerna är verkliga personer som har fått hjälp av Finska Missionssällskapets arbete. Nedan finns det information om vilken skillnad arbetet gör i deras liv.

Mariam, 35 år från Mauretanien

Mauretanien är ett land i västra Afrika. Största delen av dess yta utgörs av Saharaöknen, och klimatförändringarna, torkan och ökenutbredningen gör livet svårt för många. Det bor 3.5 miljoner människor i Mauretanien.

Mariam är en ensamförsörjande mamma med sex barn som bor i utkanten av huvudstaden Nuakchott. Tack vare fadderstöd kan hennes 12-åriga dotter Hawa nu gå i skolan. Det är ovanligt att flickor från fattiga familjer får gå i skola i Mauretanien, men med hjälp av fadderstödet täcks alla kostnader. I Mauretanien är det vanligt med barnäktenskap, men genom utbildning uppmuntras familjerna att hålla kvar flickorna i skolan i stället. Mamman Mariam har också fått stöd, och har nu börjat arbeta som grönsaksförsäljare och har på det sättet lättare att försörja sin familj.

Mer info: <https://felm.finskamissionssallskapet.fi/tvungna-att-fly/>

Sofia, 9 år från Colombia:

Sofia bor med sin mamma, sin mormor och sina sju syskon i staden Medellín i Colombia. De bor i ett farligt område, där både tjuvar och gäng rör sig. Hennes mamma sliter hårt med sitt arbete, men tjänar bara två euro om dagen och det är svårt att klara sig på. Tack vare stöd från Finska Missionssällskapet får Sofia det hon behöver för att kunna gå i skolan, och hon behöver inte tigga eller sälja saker på gatorna för att kunna köpa skolmaterial.

Video med Sofia: <https://www.youtube.com/watch?v=f1TgVd4iWZc>

Mer info: <https://kauneimmatjouluulaut.fi/sv/utan-hjalp-skulle-sofia-fran-colombia-tvingas-tigga/>

Dara, 25 år från Kambodja

Dara bor med sin fru och deras dotter Rebecca i Kambodja. Klimatförändringarna påverkar mycket i deras vardag. Det är vattenbrist, vilket gör att maten som familjen odlar är av dålig kvalitet. Det blir bara mer och mer jobb, men ändå är det svårt att få mat på bordet. Dara har fått hjälp via Finska Missions­sällskapets utbildning om hur man kan anpassa sig till klimatförändringarna. Han odlar nu träd på gården, bevarar regnvatten och har fått lära sig nya former av jordbruk, till exempel svampodling.

Video med Dara och hans dotter Rebecca: <https://www.youtube.com/watch?v=affhooZbxVU>

Mer info: <https://kauneimmatjoululaulut.fi/sv/kambodja-hur-ska-man-klara-sig-da-klimatforandringen-paverkar-ens-utkomst/>

Som, 14 år från Thailand

Som var 14 år då hon tog ett positivt graviditetstest. Både hon och hennes mamma blev mycket rädda, och situationen kändes hopplös. Via sjukhuset fick Som kontakt med Nådens hem, ett skyddshem för unga, gravida mammor som Thailands lutherska kyrka upprätthåller och som Finska Missions­sällskapet stöder. Tack vare hjälpen kunde Som både vara mamma och slutföra grundskolan medan hon bodde på Nådens hem. Hon flyttade sedan hem till sin mamma med sin dotter, och kombinerar nu studier med att vara mamma. Hon siktar på att få sin kandidatexamen om fem år. Tack vare Nådens hem har Soms dotter fått en bra start i livet, säger Soms mamma.

Mer info: <https://kauneimmatjoululaulut.fi/sv/thailand-hur-klarar-man-sig-da-man-blir-tonarsmamma/>

Rita, 16 år från Syrien

Ritas föräldrar kommer från mycket enkla förhållanden och de har nästan inte fått någon utbildning. År 2011 måste de fly med sina tre barn från Aleppo i Syrien till Libanon. Rita och hennes syskon fick börja skolan, men det var svårt att följa med undervisningen och de fick inte heller någon stödundervisning. Barnen måste därför sluta skolan, men de fick i stället börja på ett utbildningscenter där de fick stödundervisning. De hittade också programmet My School, som görs av den kristna kanalen SAT-7. Kanalen får stöd av Finska Missions­sällskapet. Genom skolprogrammen fick hela familjen lära sig mer om olika ämnen, och nu har också föräldrarna kunnat börja hjälpa barnen med läxorna.

I Mellanöstern och Nordafrika riskerar 21 miljoner barn att bli utan skolgång. My School har nu utvecklats till en egen kanal, SAT-7 ACADEMY, där det visas lektioner i flera ämnen för alla sex grundskolklasser.

Programmet förbereder barnen för den riktiga skolan och ger dem utbildning i en situation då de inte kan gå i skola på grund av fattigdom eller flyktingskap.

Mer info: <https://felm.finskamissionsallskapet.fi/skolteveprogrammet-school-undervisar-hela-familjen/>

Luz Dana, 18 år från Bolivia

Luz Dana kommer från byn Los Andes i Bolivia. I flera byar saknas det möjligheter till studier efter lågstadiet, och vägen till gymnasiet är ofta för lång eller för farlig. Bolivias evangelisk-lutherska kyrka driver Verena Wells-centret, som erbjuder en trygg plats för flickor att bo och avsluta sina grundskol- och gymnasiestudier. Centret stöds av Finska Missions­sällskapet. Luz Dana fick en plats vid Verena Wells då hon var åtta år, och tack vare stödet håller hon nu på att avsluta sina gymnasiestudier. Nu drömmer hon om att få studera medicin.

Mer info: <https://kauneimmatjoululaulut.fi/sv/venezuela-luz-dana-avslutar-sina-gymnasiestudier-med-hjalp-av-fadderstod-eftersom-jag-sjalv-fatt-hjalp-vill-jag-i-min-tur-hjalpa-andra/>

Videon som kan visas och diskuteras

Missionsarbete i dag: https://www.youtube.com/watch?v=s2_h801kmN4

Maria och Dicksons nya liv: https://www.youtube.com/watch?v=ojg_PfQpI6U

Två ungdomar i Tanzania som fått stöd för att få en utbildning, belyser våra olika förutsättningar och vikten av stöd och hopp

Varför är vissa rika och vissa fattiga?: <https://www.youtube.com/watch?v=OtKnLAPORMs>